

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЕКОНОМІЧНИХ РІШЕНЬ У МАРКЕТИНГОВІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ»

Лектор курсу			Ушенко Наталя Валентинівна, доктор економічних наук, професор		Контактна інформація лектора (e-mail), посилання в GWE		e-mail: ushenko_nv@ukr.net ;	
Галузь знань			07 <i>Управління та адміністрування</i>		Рівень вищої освіти		магістр	
Спеціальність			075 Маркетинг		Семестр		-	
Освітня програма			«Маркетинг»		Тип дисципліни		вибіркова	
Обсяг:	Кредитів ECTS	Годин	За видами занять:					
			Лекцій	Семінарських занять	Практичних занять	Лабораторних занять	Самостійна підготовка	
	5	150	18	-	36	-	96	

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Взаємозв'язок у структурно-логічній схемі

Освітні компоненти, які передують вивченню	Дисципліна вільного вибору, рекомендовані для здобувачів вищої освіти освітнього рівня «МАГІСТР»
Освітні компоненти для яких є базовою	

Мета курсу: формування фундаментальних знань теорії та практики соціальної відповідальності в контексті прийняття економічних рішень у межах професійних компетенцій щодо забезпечення ефективності маркетингової діяльності підприємства

Компетентності відповідно до освітньої програми

Soft- skills / Загальні компетентності (ЗК)

- ЗК1.** Здатність приймати обґрунтовані рішення.
ЗК3. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
ЗК6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
ЗК8. Здатність розробляти проекти та управляти ними.
ЗК9. Здатність саморозвиватися та самовдосконалюватися упродовж життя.

Програмні результати навчання (ПРН)

- ПРН 2.** Вміти адаптувати і застосувати нові досягнення в теорії та практиці маркетингу для досягнення конкретних цілей і вирішення задач ринкового суб'єкта.
ПРН 6. Вміти підвищувати ефективність маркетингової діяльності ринкового суб'єкта на різних рівнях управління, розробляти проекти у сфері маркетингу та управляти ними.
ПРН 11. Використовувати методи маркетингового стратегічного аналізу та інтерпретувати його результати з метою вдосконалення маркетингової діяльності ринкового суб'єкта.
ПРН 12. Здійснювати діагностування та стратегічне й оперативне управління маркетингом задля розробки та реалізації маркетингових стратегій, проектів і програм.
ПРН 14. Формувати маркетингову систему взаємодії, будувати довгострокові взаємовигідні відносини з іншими суб'єктами ринку.

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

Тема, опис теми	Вид заняття	Оцінювання за темою	Форми і методи навчання/питання до самостійної роботи
Розділ 1 «ФОРМУВАННЯ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН У МАРКЕТИНГОВІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА НА ЗАСАДАХ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ»			
Тема 1. Соціальна відповідальність як суспільно-економічний феномен			

<p>Знати: основні підходи до реалізації політики у сфері соціальної відповідальності</p> <p>Вміти: інтегрувати соціальну відповідальність в повсякденну діяльність компанії, будувати моделі КСВ на різних рівнях компанії (принципи, процеси, результати)</p> <p>Формування компетенцій: ЗК 1, ЗК 6, ЗК 8, ЗК 9</p> <p>Результати навчання: ПРН 2, ПРН 11, ПРН 14</p> <p>Рекомендовані джерела: 1, 2, 3, 7, 10, 12</p>			
Заняття 1.1. Соціальна відповідальність як чинник стійкого розвитку	Лекція 1 2 год.		Пояснювально - ілюстративний, лекція-візуалізація, експрес-опитування здобувачів
Заняття 1.2. Сутність, принципи та функції соціальної відповідальності	Практичне заняття 1 2 год.	2 бали	Усне опитування. Кейс «ПАТ «Прикарпаттяобленерго» співпрацює з орнітологами». Кейс «Корпоративна соціальна відповідальність компаній Netflix і Marvel». Охарактеризувати десять базових принципів соціально відповідальних компаній із Глобального договору ООН (Global Compact), навести відповідні приклади до кожного з них. Доповідь з презентацією по завданню самостійної роботи. Тестування.
Заняття 1.3. Соціальна відповідальність людини, держави та суспільства	Практичне заняття 2 2 год.	2 бали	Усне опитування. Кейс «Привернення уваги громадськості до соціальної відповідальності». Кейс «Соціальна відповідальність знаменитостей». Сформувати та висловити особисту думку на проблему «належної ролі бізнесу в суспільстві». Представити аргументи «за» та «проти» соціальної відповідальності бізнесу на основі концепцій «корпоративного егоїзму», «корпоративного альтруїзму» та «розумного егоїзму». Обґрунтувати різницю між проявами соціальної відповідальності з боку трьох організацій: металургійного заводу, лікарні й університету; виділити характерні риси соціальної відповідальності кожної з організацій. Тестування.
Заняття 1.4. Організаційно-правове забезпечення управління корпоративною соціальною відповідальністю	Лекція 2 2 год.		Пояснювально - ілюстративний, лекція-візуалізація, експрес-опитування здобувачів.
Заняття 1.5. Моделі корпоративної соціальної відповідальності	Практичне заняття 3 2 год.	2 бали	Кейс «Напрями соціальної відповідальності Центру «Розвиток КСВ»». Кейс «КСВ LEGO Group». Порівняти та знайти відмінності між американською та європейською моделями на прикладі двох країн – Німеччини та США за критеріями (фінансова система, внутрішня структура, промислові відносини, система освіти і тренінгі, міжкорпоративні відносини) у частині впливу на КСВ. Визначити основні напрями соціальної відповідальності ЗВО (перед студентами, викладачами, суспільством, підприємствами; а також у зворотному напрямку); оформити у вигляді таблиці. Тестування. Практична вправа: визначити вид національної моделі соціальної відповідальності, яку використовують у зазначених банках - Райффайзен Банку Аваль, Профінвестбанк, Родовід, Фінанси та Кредит. Тестування.
<p>Тема 2. Соціальна відповідальність у системі управління маркетинговою діяльністю підприємства</p> <p>Знати:</p> <p>Вміти: розробляти пакет документів із визначення й нормативного закріплення базових пріоритетів у сфері КСВ компанії, оцінювати ефективність соціальних інвестицій та результативність</p> <p>Формування компетенцій: ЗК 1, ЗК 3, ЗК 8</p> <p>Результати навчання: ПРН 2, ПРН 6, ПРН 12</p> <p>Рекомендовані джерела: 5, 6, 9, 11, 12</p>			
Заняття 2.1. Джерела та складові розвитку соціально відповідальної	Лекція 3 2 год.		Пояснювально - ілюстративний, лекція-візуалізація, експрес-опитування здобувачів.

взаємодії у маркетинговій діяльності підприємства			
Заняття 2.2. Управлінський механізм реалізації корпоративної соціальної відповідальності	Практичне заняття 4 2 год.	2 бали	Усне опитування. Кейс «М.С.Л»: лотереї як фундамент розвитку дитячого футболу в Україні». Навчальний тренінг «Міжнародні стандарти корпоративної соціальної відповідальності». Запропонувати інноваційні механізми та інструменти імплементації корпоративної соціальної відповідальності у системі управління організацією. Визначити конкурентні переваги організації, яка забезпечує застосування міжнародних стандартів у сфері корпоративної соціальної відповідальності. Тестування.
Заняття 2.3. Соціальні інвестиції	Практичне заняття 5 2 год.	2 бали	Дискусія-обговорення «Вигоди підприємства від реалізації «соціальних інвестицій». Охарактеризувати відмінні та загальні риси наявних стратегій соціального інвестування. Охарактеризувати типи стратегій, які є найбільш поширеними моделями стратегії зацікавлених сторін, що використовують для активізації соціального капіталу організації (інформування, реагування, залучення). Навести приклади компаній, які використовують масову технологію впровадження соціальних інвестиційних проєктів. Тестування.
Заняття 2.4. Кодекси корпоративної поведінки та етичні кодекси	Практичне заняття 6 2 год.	2 бали	Усне опитування. Кейс «Кодекс етичної поведінки» компанії МХП». Розробити етичний кодекс для підприємства на основі використання інформації щодо основних етапів. Рішення ситуаційних завдань. Тестування.
Тема 3. Формування відносин зі стейкхолдерами в організації маркетингової діяльності підприємства			
Знати: механізми проведення діалогу із стейкхолдерами			
Вміти: формувати діалог та розвивати комунікації із зацікавленими особами			
Формування компетенцій: ЗК 6, ЗК 8			
Результати навчання: ПРН 6, ПРН 11, ПРН 14			
Рекомендовані джерела: 4, 6, 8, 9, 11			
Заняття 3.1. Формування відносин роботодавців із працівниками на засадах соціальної відповідальності	Лекція 4 2 год.		Пояснювально - ілюстративний, лекція-візуалізація, експрес-опитування здобувачів
Заняття 3.2. Інструменти соціальної відповідальності політики підприємства	Практичне заняття 7 2 год.	2 бали	Усне опитування. Кейс «Формування та розвиток персоналу Гугл». Аналіз кейсів по компаніям «Life» (практикою побудови трудових відносин), ПАТ «Крафт Фудз Україна» (покращити баланс між роботою та особистим життям). Доповідь з презентацією по завданню самостійної роботи.
Заняття 3.3. Формування відносин бізнесу із зовнішніми організаціями на засадах соціальної відповідальності	Лекція 5 2 год.		Пояснювально - ілюстративний, лекція-візуалізація, експрес-опитування здобувачів
Заняття 3.4. Взаємодія зі стейкхолдерами як основний принцип соціальної відповідальності. Державно-приватне партнерство.	Практичне заняття 8 2 год.	2 бали	Усне опитування. Кейс «КСВ компанії «Київстар»». Кейс «КСВ Компаній НОВУС Україна та Столиця Груп». Рішення ситуаційних завдань. Тестування.
Заняття 3.5. Соціально відповідальні відносини бізнесу з територіальними громадами	Практичне заняття 9 2 год.	2 бали	Усне опитування. Кейс «Привернення уваги громадськості до проблеми забрудненості Миколаївського регіону». Тестування.
Самостійна робота			

Тема 1. Соціальна відповідальність як суспільно-економічний феномен	10	2 бали	Проаналізувати діяльність будь-якої громадської організації за основними формами соціальної відповідальності. Визначте за кожною з форм (за 10-бальною шкалою), наскільки громадська організація є соціально відповідальною. Результати дослідження запишіть у таблицю, де формами відповідальності є форми вияву – заходи, що їх реалізує громадська організація (балова оцінка від 0 до 10) – юридична, моральна, політична, громадянська, професійна, екологічна. Запропонувати заходи, які може реалізовувати громадська організація для підвищення ступеня розвитку соціальної відповідальності.
Тема 2. Соціальна відповідальність у системі управління маркетинговою діяльністю підприємства	10	2 бали	Підготувати анований звіт про соціальний діалог і внутрішню маркетингову політику підприємства “Х” на засадах соціальної відповідальності (обсягом до 3 сторінок).
Тема 3. Формування відносин зі стейкхолдерами в організації маркетингової діяльності підприємства	10	2 бали	Розкрити положення концепції відповідального маркетингу. Охарактеризувати зміст відповідального управління ланцюгом постачання. Визначити різницю між відповідальним та соціально- відповідальним маркетингом. Рекомендується наводити приклади із діяльності конкретних підприємств.
Розділ 2 «ЕФЕКТИВНІСТЬ РЕАЛІЗАЦІЇ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЕКОНОМІЧНИХ РІШЕНЬ У МАРКЕТИНГОВІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА»			
Тема 4. Екологічна компонента соціальної відповідальності маркетингової діяльності підприємства			
Знати: міжнародні документи щодо навколишнього середовища, законодавство України про охорону навколишнього середовища.			
Вміти: розробляти проекти та програми з контролю забруднення та захисту довкілля, збереження природних ресурсів, дотримання екологічних стандартів та маркування			
Формування компетенцій: ЗК 1, ЗК 3, ЗК 6, ЗК 8, ЗК 9			
Результати навчання: ПРН 2, ПРН 6, ПРН 12, ПРН 14			
Рекомендовані джерела: 3, 5, 7, 8, 9			
Заняття 4.1. Суть та значення відповідального ставлення організації до довкілля	Лекція 6		Лекція-візуалізація, експрес-опитування студентів
Заняття 4.2. Національне та міжнародне законодавство про охорону та захист навколишнього середовища.	Практичне заняття 10 2 год.	2 бали	Усне опитування. Кейс «Філософія сталого розвитку компанії «Сандора»». Кейс «WIRES – активне оздоровлення та збереження австралійської дикої природи». Охарактеризувати керівні принципи компанії Tetra Pak; ідентифікувати елементи екологічно відповідального бізнесу компанії Tetra Pak; обґрунтувати переваги, які отримує компанія від реалізації зазначених екологічних цілей. Доповідь з презентацією по завданню самостійної роботи.
Заняття 4.3. Екологізація виробництва	Практичне заняття 11 2 год.	2 бали	Усне опитування. Кейс «Теплові насоси у промисловості (ТОВ «ДТЕК»)». Кейс «Проблема поліетиленових пакетів». Дискусія-обговорення «Наслідки від впровадження ресурсозберігаючих технологій та екологізація бізнесу в Україні». Тестування.
Тема 5. Оцінювання ефективності соціальної відповідальності			
Знати: методичні підходи до оцінювання результативності програм КСВ в короткостроковій та довгостроковій перспективах.			
Вміти: створювати структури управління, що відповідають вимогам КСВ.			
Формування компетенцій: ЗК 1, ЗК 3, ЗК 6, ЗК 8, ЗК 9			
Результати навчання: ПРН 2, ПРН 6, ПРН 11, ПРН 12			
Рекомендовані джерела: 1, 4, 7, 8, 10, 12			

Заняття 5.1. Моніторинг локальної соціальної відповідальності	Практичне заняття 12 2 год.	2 бали	Усне опитування. Кейс «Соціальний проєкт ТОВ «ВОГ Рітейл»». Провести моніторинг корпоративних програм соціальної відповідальності конкретних організацій. Визначити напрями позиціонування підприємств як соціально відповідальних у сфері формування та розвитку персоналу. Тестування.
Заняття 5.2. Методичні підходи до оцінки корпоративної соціальної відповідальності	Лекція 7		Лекція-візуалізація, експрес-опитування студентів
Заняття 5.3. Показники ефективності та результативності корпоративної соціальної відповідальності у маркетинговій діяльності підприємства	Практичне заняття 13 2 год.	2 бали	Усне опитування. Кейс «Проєкт «Чиста вода» - за ініціативи PepsiCo в Україні». Кейс «Група Smart Energy». Тестування.
Заняття 5.4. Інформаційна політика у сфері КСВ і соціальна звітність	Лекція 8		Усне опитування. Проаналізувати структуру звітів із корпоративної соціальної відповідальності «Carlsberg Україна» (як змінювалася структура звітів – розділи, напрями – за останні 3-4 роки, які основні напрями КСВ обрала для себе компанія, інтереси яких груп стейкхолдерів підтримує і намагається задовольняти). Розробити форму нефінансового звіту для підприємств машинобудування, поліграфії та будівельної галузі з використанням кількісних показників результативності підприємства за трьома напрямками (економіка, екологія, соціальна політика). Тестування.
Заняття 5.5. Засади формування інформаційної політики у сфері соціальної відповідальності підприємства	Практичне заняття 14 2 год.	2 бали	Усне опитування. Навести приклад Рейтингу відкритості та системності компаній у сфері КСВ за минулий рік. Презентація методик розрахунку Індексу прозорості та підзвітності компаній в Україні зі сталого розвитку. Доповідь з презентацією по завданню самостійної роботи. Тестування.
Заняття 5.6. Інструменти оцінки інформаційної політики підприємств	Практичне заняття 15 2 год.	2 бали	Усне опитування. Сформувати систему кількісних показників оцінки результативності звітів «Оболонь» (у динаміці за 3-4 роки). Визначити наявні переваги компанії «МакДональдз Юкрейн Лтд» від здійснення соціально відповідальної діяльності, показати потенційні напрями удосконалення діяльності компанії у сфері КСВ та очікувані результати від їхнього впровадження. Розрахувати рівень соціальної відповідальності підприємства сфери послуг на основі методики розрахунку інтегрального індексу соціальної відповідальності. Тестування.
Тема 6. Стратегічні напрями розвитку соціальної відповідальності у маркетинговій діяльності підприємства			
<u>Знати:</u> теоретичні засади інтеграції стратегії КСВ в стратегії розвитку підприємства			
<u>Вміти:</u> розробляти соціальні проєкти та програми			
<u>Формування компетенцій:</u> ЗК 1, ЗК 3, ЗК 6, ЗК 8, ЗК 9			
<u>Результати навчання:</u> ПРН 2, ПРН 6, ПРН 11, ПРН 12, ПРН 14			
<u>Рекомендовані джерела:</u> 2, 5, 7, 9, 11			
Заняття 6.1. Соціальна відповідальність як напрям покращення соціального розвитку	Лекція 9		Лекція-візуалізація, експрес-опитування студентів
Заняття 6.2. Стратегія соціально відповідальної поведінки у ринковому середовищі	Практичне заняття 16 2 год.	2 бали	Усне опитування. Кейс «Стратегічні напрями розвитку МХП». Кейс «Стратегічний і системний підхід компанії «Метінвест»». Доповідь з презентацією по завданню самостійної роботи. Тестування.
Заняття 6.3. Найкращі практики соціальної відповідальності у	Практичне заняття 17 2 год.	2 бали	Усне опитування. Навчальна дискусія «Робота як внесок у спільну справу». Тренінг «Як навчити мурашник коучингу: Система «LEADing Change» (Управління змінами)». Тестування.

маркетинговій діяльності підприємства			
Заняття 6.4. Формування програми соціальної відповідальності бізнесу	Практичне заняття 18 год.	2 бали	Усне опитування. Кейс «Соціальна програма Компанія «МЕТРО Кеш енд Кері Україна»». Кейс «Соціальні проекти Креді Агріколь Банк». Визначити напрями соціальних програм, які застосовують «Кока-Кола Беверіджиз Україна», «МакДональдз Юкрейн Лтд», «Samsung Україна» (наводити приклади). Тестування.
Самостійна робота			
Тема 4. Екологічна компонента соціальної відповідальності маркетингової діяльності підприємства	16	4 бали	Обґрунтуйте критерії для екологічно та соціально відповідального бізнесу та його маркетингової складової діяльності.
Тема 5. Оцінювання ефективності соціальної відповідальності	16	4 бали	Проаналізувати особливості підготовки нефінансової звітності в окремих країнах (3 країни на власний вибір).
Тема 6. Стратегічні напрями розвитку соціальної відповідальності у маркетинговій діяльності підприємства	16	4 бали	Охарактеризуйте основні напрями державної політики сприяння розвитку соціальної відповідальності бізнесу (з акцентом на маркетинговій діяльності) в Україні.

МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

- Мультимедійний проектор;
- Комп'ютерний клас для проведення практичних занять.

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

1. Балуєва О. В. Боднарук О. В. Соціальна відповідальність: навч. посіб. Маріуполь: ДонДУУ, 2017. 284 с.
2. Бібік Н. В. Соціальна відповідальність: конспект лекцій / Н. В. Бібік ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2019. 69 с.
3. Гарбар Ж.В., Мазур К.В., Мостенська Т.Г. Корпоративне управління та соціальна відповідальність. Частина 2. Корпоративна соціальна відповідальність: навч. посібник. Вінниця: ВНАУ, 2020. 228 с.
4. Григор'єва О.В.. Корпоративна соціальна відповідальність: навчально-методичний посібник. Полтава: ПолтНТУ, 2017. 88 с.
5. Гусева О.Ю. Воскобоєва О.В., Хлевицька Т.Б. Соціальна відповідальність бізнесу: навчальний посібник. Київ: Державний університет телекомунікацій, 2020. 222 с.
6. Золотарьова О.В. Соціальна відповідальність: конспект лекцій / О.В. Золотарьова, В.К. Лебедева. Дніпро: НМетАУ, 2018. 175 с.
7. Кузьмін О., Пирог О., Чернобай Л., Станасюк Н., Пасінович І. Соціальна відповідальність: практичний аспект. К.: Кондор, 2020. 244с.
8. Олійник О. О. Соціальна відповідальність: навчальний посібник. Рівне: НУВГП, 2016. 222 с.
9. Охріменко О.О., Іванова Т.В. Соціальна відповідальність: навч. посіб. / Національний технічний університет України «Київський політехнічний інститут». 2015. 180 с.
10. Соціальна відповідальність : навч. посіб. / Н.М. Сіренко, Т.І. Лункіна, А.В. Бурковська. Миколаїв : МНАУ, 2021. 216 с.
11. Соціальна відповідальність : навч. посіб. / [А. М. Колот, О. А. Грішнова та ін.]; за заг. ред. д.е.н., проф. А. М. Колота. К. : КНЕУ, 2015. 519 с.
12. Чупріна М.О. Корпоративна соціальна відповідальність: конспект лекцій: навч. посіб. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського. 2023. 138 с.
13. Верховна рада України. Офіційний веб-сторінка парламенту України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>
14. Державна служба статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
15. Єдиний веб-портал органів виконавчої влади в Україні. URL: <http://www.kmu.gov.ua/control>.
16. Організація Об'єднаних Націй в Україні [Електронний ресурс]. URL: <http://un.org.ua/ua/main/corporate-social-responsibility-and-global-compact/the-ten-principles-of-the>
17. Міжнародна організація праці. URL: www.ilo.org

18. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>.
19. Національна парламентська бібліотека України. URL: <http://nplu.org>.
20. Історія Європейського Союзу. URL: <http://euinfo.tut.su/istoriya.htm>.
21. Інститут демографії та соціальних досліджень Національної академії наук України. URL: <https://idss.org.ua>
22. Інститут економіки природокористування та сталого розвитку Національної академії наук України. URL: <http://ecos.kiev.ua>
23. Світовий центр даних з геоінформатики та сталого розвитку. URL: <http://wdc.org.ua/uk/services/ukraine-sd>
24. CSR Ukraine. URL: <https://csr-ukraine.org/>

ПОЛІТИКА КУРСУ («ПРАВИЛА ГРИ»)

- Курс передбачає роботу в колективі.
- Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики.
- Освоєння дисципліни передбачає обов'язкове відвідування лекцій і практичних занять, а також самостійну роботу.
- Самостійна робота включає в себе теоретичне вивчення питань, що стосуються тем лекційних занять, які не ввійшли в теоретичний курс, або ж були розглянуті коротко, їх поглиблена проробка за рекомендованою літературою.
- Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін.
- Якщо здобувач відсутній з поважної причини, він презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача.
- Здобувач, який спізнився без поважної причини, вважається таким, що пропустив заняття з виставленням 0 балів за заняття, і при цьому має право бути присутнім на занятті.
- За використання телефонів і комп'ютерних засобів без дозволу викладача, порушення дисципліни здобувач за виконання завдання отримує 0 балів
- За ініціативою викладача зміст даного курсу планується оновлювати щорічно, враховуючи зміни у законодавстві України, наукові досягнення .. Здобувачі також можуть долучатись до оновлення дисципліни шляхом подання пропозицій викладачу стосовно новітніх змін .. За таку ініціативу студенти можуть отримати додаткові бали.

НЕФОРМАЛЬНА ТА ІНФОРМАЛЬНА ОСВІТА

Здобувачі мають право на перезарахування результатів навчання набутих у неформальній та інформальній освіті згідно «Положення про неформальну освіту Державного університету інформаційно-комунікаційних технологій» chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://duikt.edu.ua/uploads/p_447_35048489.pdf

ПРАВИЛА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

- Здобувачі освіти у своїй навчальній діяльності зобов'язані дотримуватися цінностей, принципів і правил академічної доброчесності.
- Кожне навчальне завдання має бути виконане самостійно, крім випадків, коли його виконання передбачає участь декількох осіб або правилами виконання відповідних завдань дозволено отримання допомоги від інших осіб, використання допоміжних матеріалів та засобів, мережі Інтернет тощо.
- Кожен здобувач освіти у разі використання у своєму академічному творі результатів інтелектуального творіння інших авторів (текстів, ідей, розробок, тверджень, відомостей, думок тощо) зобов'язаний зробити посилання на відповідне джерело інформації.
- Навчальна робота може включати (повністю або частково) попередню навчальну роботу здобувача освіти лише у тому випадку, якщо це прямо дозволено умовами навчального завдання.
- В аудиторії здобувачі не допускаються до списування та обману – за порушення принципів академічної доброчесності викладач може накладати санкції: зниження балів, повернення роботи на доопрацювання, не допущення до захисту роботи та ін.
- Здобувачі можуть ознайомитися із Кодексом академічної доброчесності Державного університету інформаційно-комунікаційних технологій на сторінці сайту chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://duikt.edu.ua/uploads/p_447_96297052.pdf?2

КРИТЕРІЇ ТА МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

Умовою допуску до підсумкового контролю є виконання всіх практичних робіт і виконання самостійних завдань, які передбачені структурою освітньої компоненти. Якщо здобувача вищої освіти не допущено до складання екзамену, як такого, що не виконав індивідуальний план, йому надається час до перескладання для виконання всіх вимог допуску. Здобувач має право на два перескладання. При повторному перескладанні, екзамен може приймати комісія, яка створюється директором ННІМП. Оцінка комісії є остаточною. Отримання студентом 0 балів (неприйнятно) тягне відрахування за невиконання навчального плану

Форми контролю	Види навчальної роботи	Оцінювання
ПОТОЧНИЙ КONTРоль	<i>Робота на заняттях, у т.ч.:</i>	
	• Виконання практичних робіт	36 балів
	• Самостійна робота	24 бали
ПІДСУМКОВЕ ОЦІНЮВАННЯ <i>Залік</i>	Залік проходить у письмовій формі.	40 балів
	Додаткова оцінка	Оцінювання
Види навчальної роботи		
Участь у наукових конференціях, підготовка наукових публікацій за тематикою освітньої компоненти:		
Тези доповіді на фаховій конференції		3 бали
Стаття у фаховому виданні		5 балів
Стаття в іноземному рецензованому виданні		10 балів
Максимальна кількість додаткових балів, які можуть бути зараховані здобувачу освіти - 10 балів		

ПІДСУМКОВА ОЦІНКА ЗА ДИСЦИПЛІНУ

бали	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка / запис в екзаменаційній відомості
90-100	Студент демонструє повні й міцні знання навчального матеріалу в обсязі, що відповідає робочій програмі дисципліни, правильно й обґрунтовано приймає необхідні рішення в різних нестандартних ситуаціях. Вміє реалізувати теоретичні положення дисципліни в практичних розрахунках, аналізувати та співставляти дані об'єктів діяльності фахівця на основі набутих з даної та суміжних дисциплін знань та умінь. Знає сучасні технології та методи розрахунків з даної дисципліни. За час навчання при проведенні практичних занять, при виконанні індивідуальних / контрольних завдань проявив вміння самостійно вирішувати поставлені завдання, активно включатись в дискусії, може відстоювати власну позицію в питаннях та рішеннях, що розглядаються. Зменшення 100-бальної оцінки може бути пов'язане з недостатнім розкриттям питань, що стосується дисципліни, яка вивчається, але виходить за рамки об'єму матеріалу, передбаченого робочою програмою, або студент проявляє невпевненість в тлумаченні теоретичних положень чи складних практичних завдань.	Високий Повністю забезпечує вимоги до знань, умінь і навичок, що викладені в робочій програмі дисципліни. Власні пропозиції студента в оцінках і вирішенні практичних задач підвищує його вміння використовувати знання, які він отримав при вивченні інших дисциплін, а також знання, набуті при самостійному поглибленому вивченні питань, що відносяться до дисципліни, яка вивчається.	Відмінно / Зараховано (A)
82-89	Студент демонструє гарні знання, добре володіє матеріалом, що відповідає робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати теоретичні положення при вирішенні практичних задач, але допускає окремі неточності. Вміє самостійно виправляти допущені помилки, кількість яких є незначною. Знає сучасні технології та методи розрахунків з даної дисципліни. За час навчання при	Достатній Забезпечує студенту самостійне вирішення основних практичних задач в умовах, коли вихідні дані в них змінюються порівняно з	Добре / Зараховано (B)

	проведенні практичних занять, при виконанні індивідуальних / контрольних завдань та поясненні прийнятих рішень, дає вичерпні пояснення.	прикладми, що розглянуті при вивченні дисципліни	
75-81	Студент в загальному добре володіє матеріалом, знає основні положення матеріалу, що відповідає робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати при вирішенні типових практичних завдань, але допускає окремі неточності. Вміє пояснити основні положення виконаних завдань та дати правильні відповіді при зміні результату при заданій зміні вихідних параметрів. Помилки у відповідях/ рішеннях/ розрахунках не є системними. Знає характеристики основних положень, що мають визначальне значення при проведенні практичних занять, при виконанні індивідуальних / контрольних завдань та поясненні прийнятих рішень, в межах дисципліни, що вивчається.	Достатній Конкретний рівень, за вивченим матеріалом робочої програми дисципліни. Додаткові питання про можливість використання теоретичних положень для практичного використання викликають утруднення.	Добре / Зараховано (C)
64-74	Студент засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений робочою програмою дисципліни, та розуміє постанову стандартних практичних завдань, має пропозиції щодо напрямку їх вирішень. Розуміє основні положення, що є визначальними в курсі, може вирішувати подібні завдання тим, що розглядалися з викладачем, але допускає значну кількість неточностей і грубих помилок, які може усувати за допомогою викладача.	Середній Забезпечує достатньо надійний рівень відтворення основних положень дисципліни	Задовільно / Зараховано (D)
60-63	Студент має певні знання, передбачені в робочій програмі дисципліни, володіє основними положеннями, що вивчаються на рівні, який визначається як мінімально допустимий. З використанням основних теоретичних положень, студент з труднощами пояснює правила вирішення практичних/розрахункових завдань дисципліни. Виконання практичних / індивідуальних / контрольних завдань значно формалізовано: є відповідність алгоритму, але відсутнє глибоке розуміння роботи та взаємозв'язків з іншими дисциплінами.	Середній Є мінімально допустимим у всіх складових навчальної програми з дисципліни	Задовільно / Зараховано (E)
35-59	Студент може відтворити окремі фрагменти з курсу. Незважаючи на те, що програму навчальної дисципліни студент виконав, працював він пасивно, його відповіді під час практичних робіт в більшості є невірними, необґрунтованими. Цілісність розуміння матеріалу з дисципліни у студента відсутня.	Низький Не забезпечує практичної реалізації задач, що формуються при вивченні дисципліни	Незадовільно з можливістю повторного складання) / Не зараховано (FX) В залікову книжку не представляється
1-34	Студент повністю не виконав вимог робочої програми навчальної дисципліни. Його знання на підсумкових етапах навчання є фрагментарними. Студент не допущений до здачі заліку.	Незадовільний Студент не підготовлений до самостійного вирішення задач, які окреслює мета та завдання дисципліни	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням / Не допущений (F) В залікову книжку не представляється